

Od autorów

Oto podręcznik. Staraliśmy się przekazać w nim najważniejsze, naszym zdaniem, informacje o tych miejscach, obiektach, zjawiskach, procesach, które w jakiś sposób są związane z turystyką. Turystyka – jeden z najszybciej współcześnie rozwijających się rodzajów działalności ludzkiej – nie mogłaby istnieć (prócz wyjątków opisanych w jednym z rozdziałów) poza środowiskiem geograficznym. Dlatego powstają, ten i inne, podręczniki do geografii turystycznej, których autorzy próbują wskazać związki między środowiskiem a turystyką. Śledząc zmiany w ostatnich dziesięcioleciach, można jednak zauważyć, że turystyka coraz bardziej uniezależnia się od specyficznych cech przyrody. To pierwsza z dziedzin działalności ludzkiej, która tak intensywnie poddaje się temu procesowi. Zbieractwu i łowiectwu sprzyjały lasy, rolnictwu – żyzne równiny, górnictwu – sąsiedztwo złóż surowców, przemysłowi przetwórczemu – wiele czynników, na przykład obecność siły roboczej. Tymczasem turystyka jest obecna wszędzie, a zjawisko to tak pojemne i bogate w typy, rodzaje i odmiany, że jest możliwa (i realizowana) w każdym niemal miejscu na kuli ziemskiej. Staraliśmy się to zaznaczyć w części pierwszej – teoretycznej.

Choćby dlatego w nawet najobszerniejszym podręczniku do geografii turystycznej nie da się opisać wszystkiego. Próbowaliśmy jednak zrobić jak najwięcej. Dlatego, inaczej niż w podobnych książkach, które zazwyczaj przedstawiają świat jako zbiór państw i jednostek administracyjnych, dokonaliśmy regionalizacji turystycznej świata, dzieląc go na kilkanaście wielkich regionów i wiele podregionów. Skłoniło nas do tego podobieństwo zjawisk po różnych stronach granic, które współcześnie coraz bardziej przestają być barierami komunikacyjnymi. Postanowiliśmy w każdym z rozdziałów wyeksponować najważniejsze zjawiska, ilustrując je, zamieszczonymi w osobnych ramkach, przykładami oraz, w miarę możliwości, zdjęciami. Każdy z rozdziałów regionalnych kończy podsumowanie, w którym znalazły się najważniejsze, naszym zdaniem, cechy charakteryzujące opisywany region.

Jak zwykle, w polskich podręcznikach traktujących o geografii świata, problemem była pisownia nazw geograficznych. Staraliśmy się stosować tę zalecaną przez Komisję Standaryzacji Nazw Geograficznych, czasem dodając nazwy w językach lokalnych. Chociaż UNESCO przygotowało kilka list, dotyczących różnych dzie-

dzin, w naszej pracy, dla oszczędności miejsca, wobec często powtarzającej się długiej nazwy **Lista Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości UNESCO**, zastąpiliśmy ją skrótem: lista UNESCO. Inne listy tej agendy ONZ w naszym podręczniku się nie pojawiły. Warto przypomnieć, że w czerwcu 2009 r. lista obejmowała 890 obiektów w 148 krajach, w tym 689 obiektów dziedzictwa kulturowego, 176 przyrodniczego i 25 mieszanych. A przecież wszystkie są atrakcjami turystycznymi!

Wreszcie, w spisie treści odpowiadającym spójnemu i logicznemu podziałowi regionalnemu znalazł się wyjątek – szczególne wyróżnienie Polski, która nie jest regionem, ale częścią regionu. Uznaliśmy jednak, że polski użytkownik podręcznika powinien mieć szansę lepszego skonfrontowania swojego kraju z resztą turystycznego świata.

Trzeba też pamiętać, że podręcznik nie jest przewodnikiem turystycznym. Z konieczności musieliśmy dokonać wyboru opisywanych miejsc i walorów turystycznych, starając się jednak wymienić te najbardziej charakterystyczne dla poszczególnych regionów.

Bardzo dziękujemy recenzentom koncepcji tej książki – Panom Profesorom Andrzejowi Matczakowi i Andrzejowi Świecy, za cenne uwagi, które istotnie przyczyniły się do udoskonalenia tego podręcznika.